

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 6 (1610)

2019. gada 5. februārī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2019. gada 5. nedēļā Latvijā

2019. gada 5. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs (informācija saņemta no 70 ģimenes ārstu praksēm) reģistrēts vidēji 362,1 gripas gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem (4. nedēļā – 298,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Gripas intensitāte salīdzinājumā ar 2019. gada 4. nedēļas vidējo rādītāju palielinājusies par 21,4%.

Pacientu vēršanās pie ārsta ar AAEI, gripu un pneimoniju vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

	Vecuma grupas	01.ned.	02.ned.	03.ned.	04.ned.	05.ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	871,4	1175,4	1340,5	1283,1	1421,6	10,8
	0-4	4137,1	4957,4	5451,7	5944,3	5959,4	0,3
	5-14	1992,3	2933,6	3909,6	3881,6	4542,5	17,0
	15-64	519,8	763,9	807,8	724,2	838,0	15,7
	65 un >	409,7	458,6	484,2	330,4	320,7	-2,9
Gripa	Vidēji	38,5	52,8	169,1	298,4	362,1	21,4
	0-4	154,4	185,9	424,2	556,8	722,3	29,7
	5-14	38,5	123,8	378,3	791,2	884,3	11,8
	15-64	31,2	43,6	152,3	258,9	315,9	22,0
	65 un >	25,3	4,9	35,3	92,3	131,2	42,1
Pneimonija	Vidēji	49,1	54,7	66,7	63,7	74,8	17,4
	0-4	108,1	123,9	220,0	210,7	255,8	21,4
	5-14	77,0	95,2	126,1	121,0	186,2	53,8
	15-64	38,6	49,4	56,7	45,5	49,8	9,4
	65 un >	50,6	29,6	20,2	48,6	43,7	-10,0

Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju palielinājusies par 10,8%, vidēji reģistrēti 1421,6 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (4. nedēļā – 1283,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem).

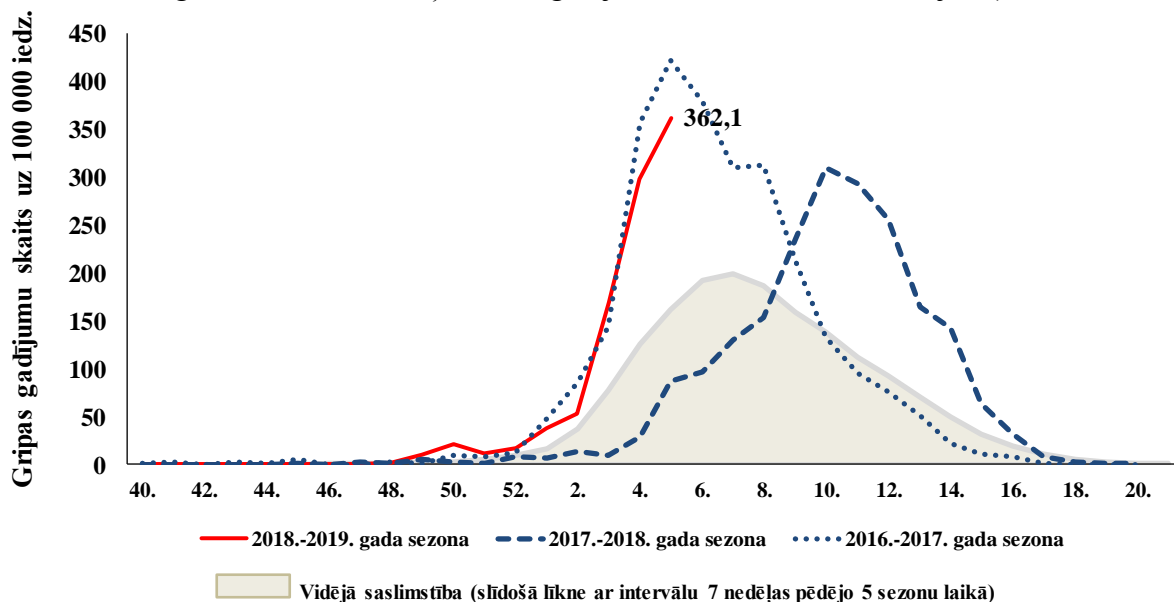
Vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju palielinājusies par 17,4%, vidēji reģistrēti 74,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (4. nedēļā – 63,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

¹ Klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās ģimenes ārstu praksēs

² Saslimstības līmenis, vai vēršanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā, tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

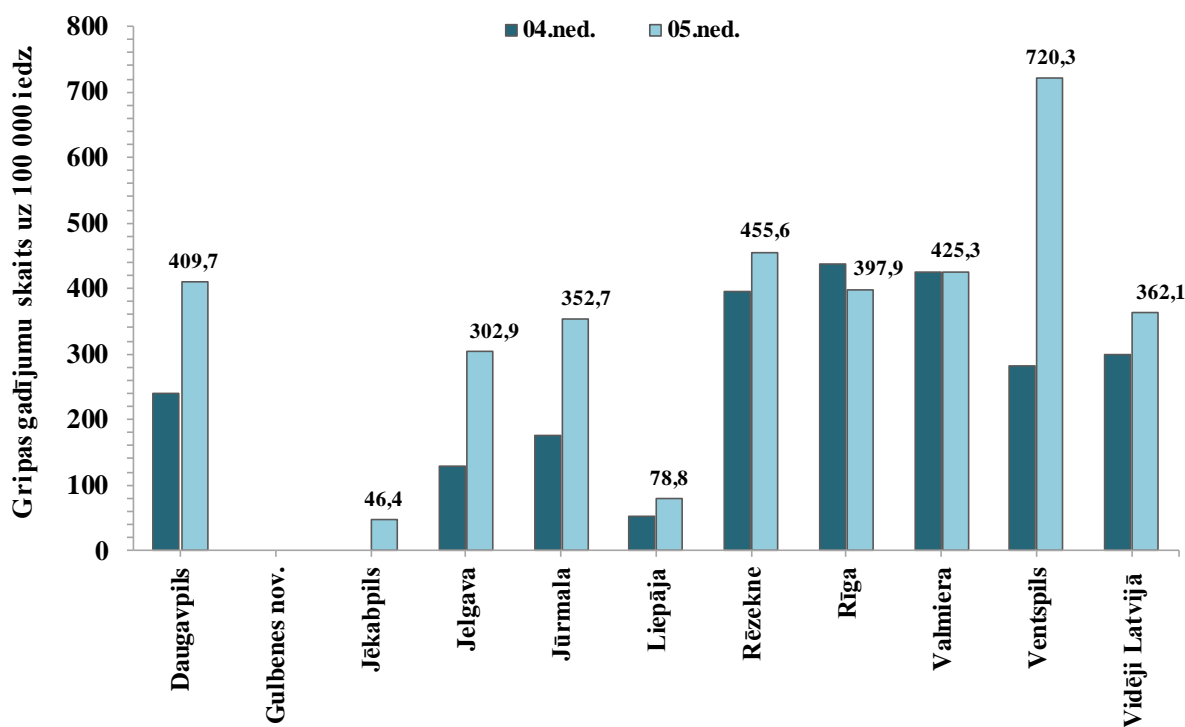
Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos 2018.–2019. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējām sezonām un pēdējo piecu gadu vidējiem rādītājiem

2019. gada 5. nedēļā vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs gripas gadījumos salīdzinājumā ar iepriekšējās sezonas attiecīgo laika periodu bijusi ievērojami augstāka (2017.–2018. gada sezonā 5. nedēļā – 86,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

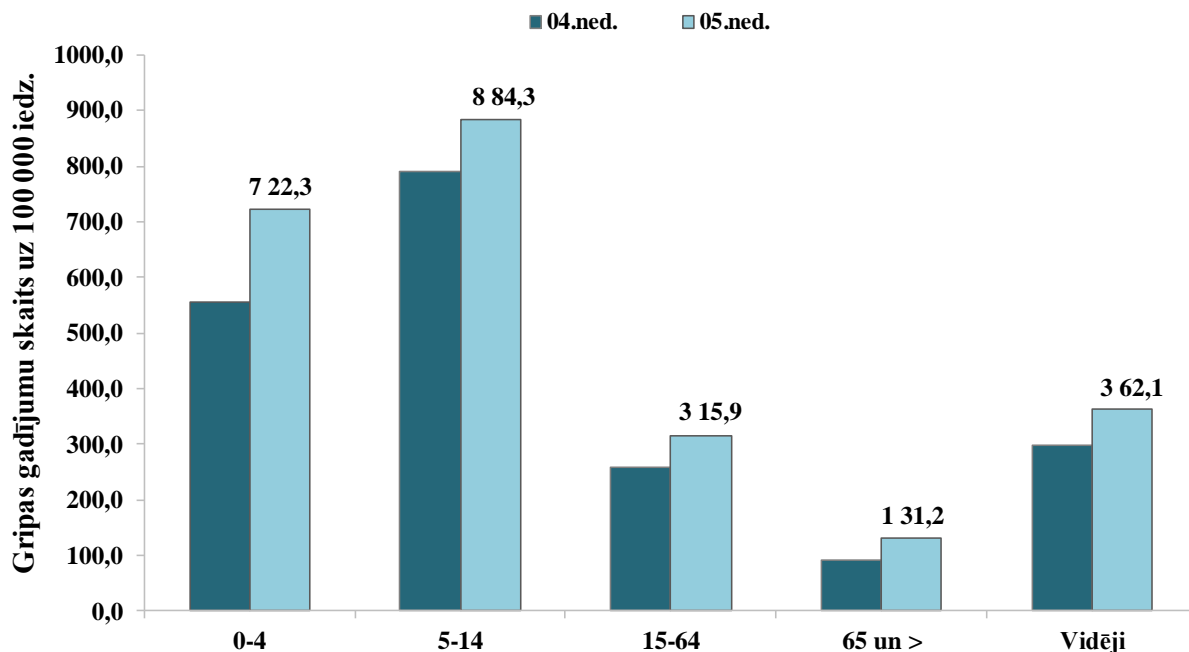
Gripa atsevišķās monitoringa teritorijās

2019. gada 5. nedēļā līdzīgi kā iepriekšējā nedēļā septiņās administratīvajās teritorijās – Rīgā, Valmierā, Rēzeknē, Ventspilī, Daugavpilī, Jūrmalā un Jelgavā gripas intensitāte bija augstāka par 100 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem. Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta Ventspilī – 720,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

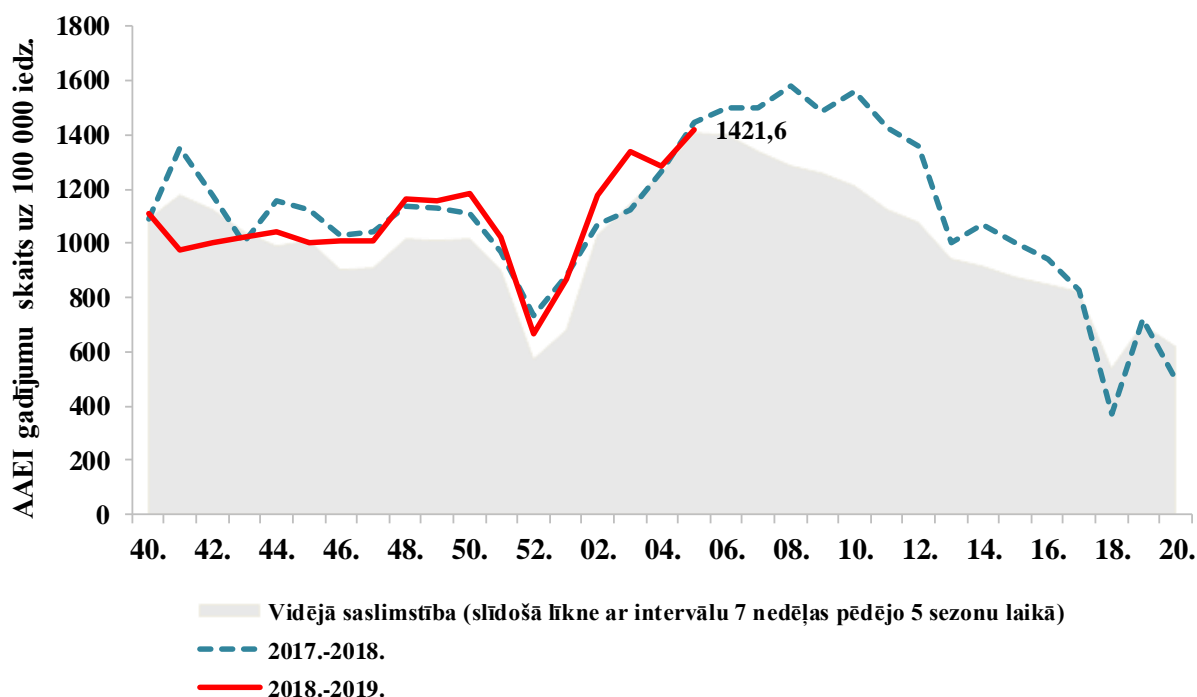
Gripa atsevišķās vecuma grupās

Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta bērniem 5–14 gadu vecuma grupā (884,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) un 0–4 gadu vecuma grupā (722,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar gripu palielinājusies visās vecuma grupās.

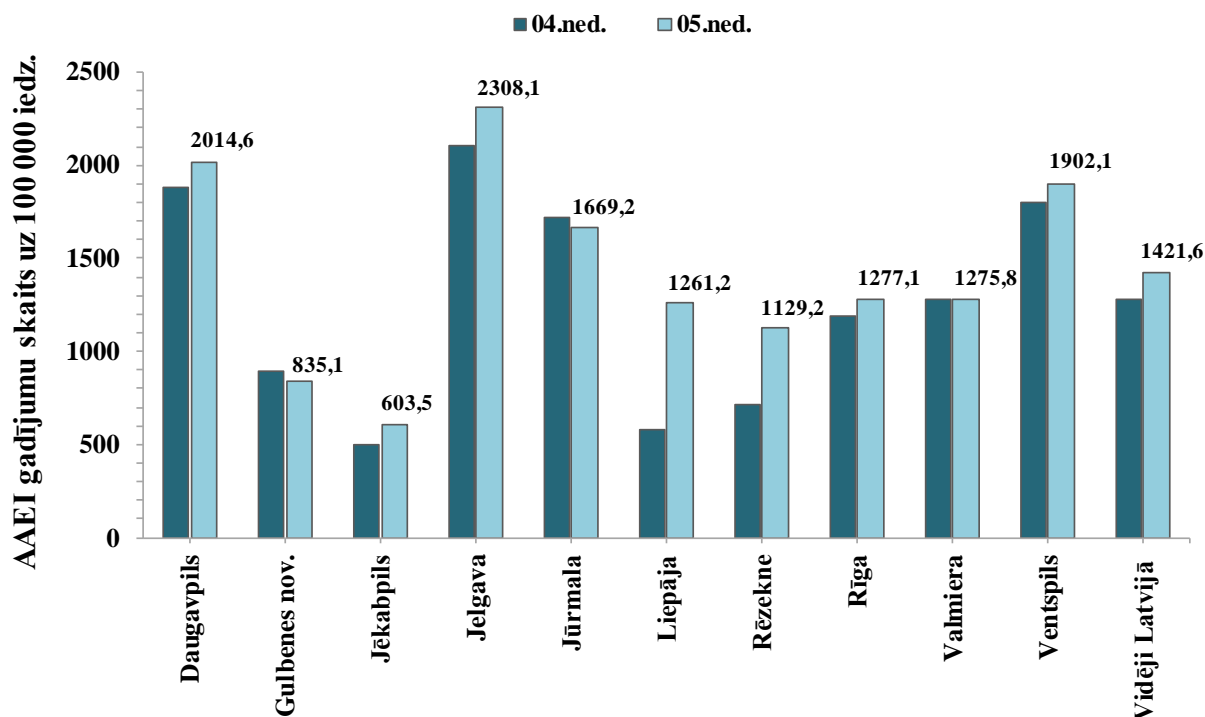
Vēršanās AAEI gadījumos ambulatorajās iestādēs 2018.–2019. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējo sezonu un piecu gadu vidējiem rādītājiem

2019. gada 5. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AAEI gadījumos bijusi līdzīga iepriekšējās 2017.–2018. gada sezonas 5. nedēļas vidējam rādītājam.

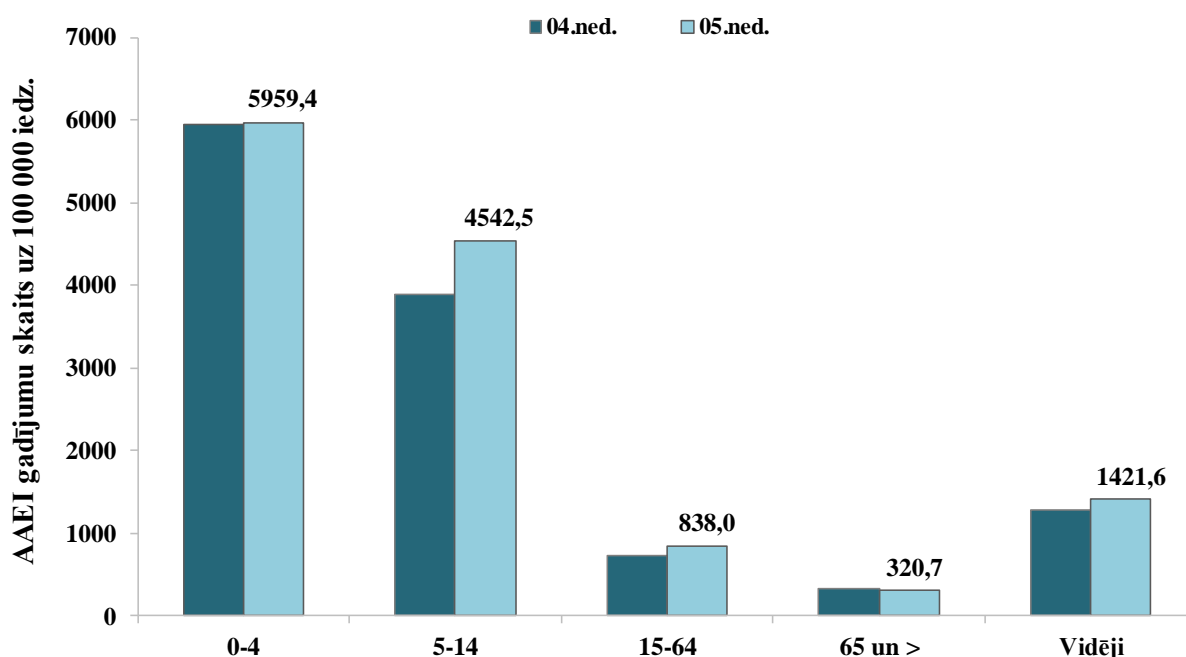
AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

Augstāka par vidējo saslimstība ar AAEI 2019. gada 5. nedēļā līdzīgi kā iepriekšējā nedēļā tika reģistrēta četrās administratīvajās teritorijās: Jelgavā, Daugavpilī, Ventspilī un Jūrmalā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar AAEI palielinājusies visās administratīvajās teritorijās, izņemot Gulbenes novadu un Jūrmalu.

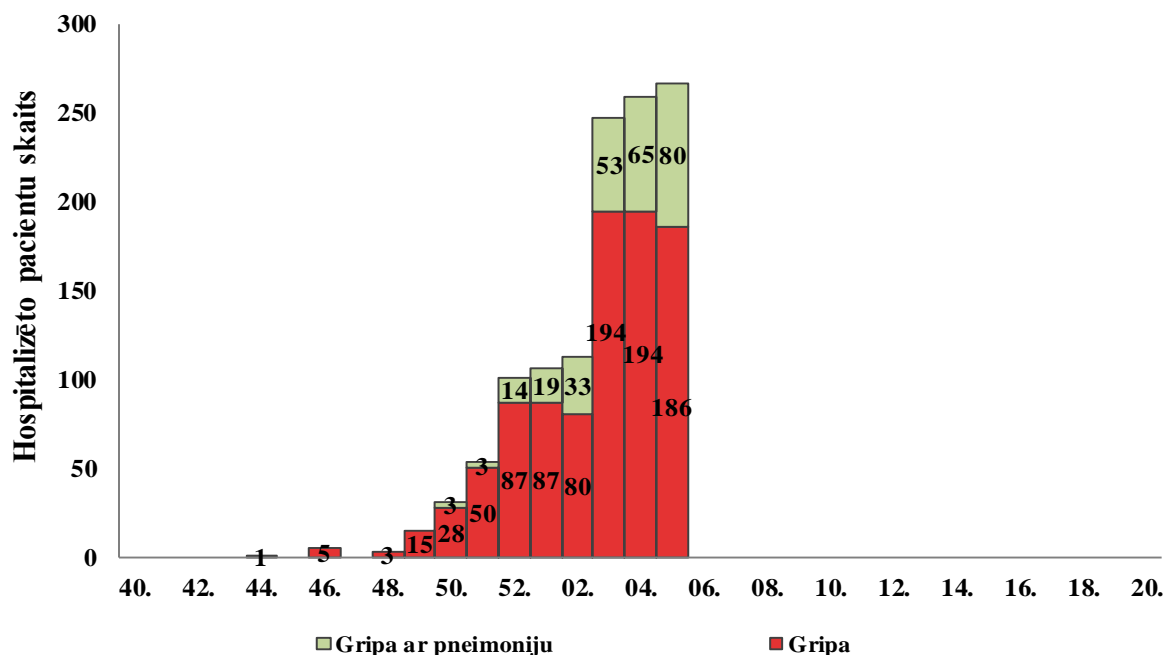
AAEI atsevišķās vecuma grupās

Visaugstākā saslimstība ar AAEI tika reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā (5959,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) un 5–14 gadu vecuma grupā (4542,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar AAEI palielinājusies 5–14 gadu un 15–64 gadu vecuma grupā.

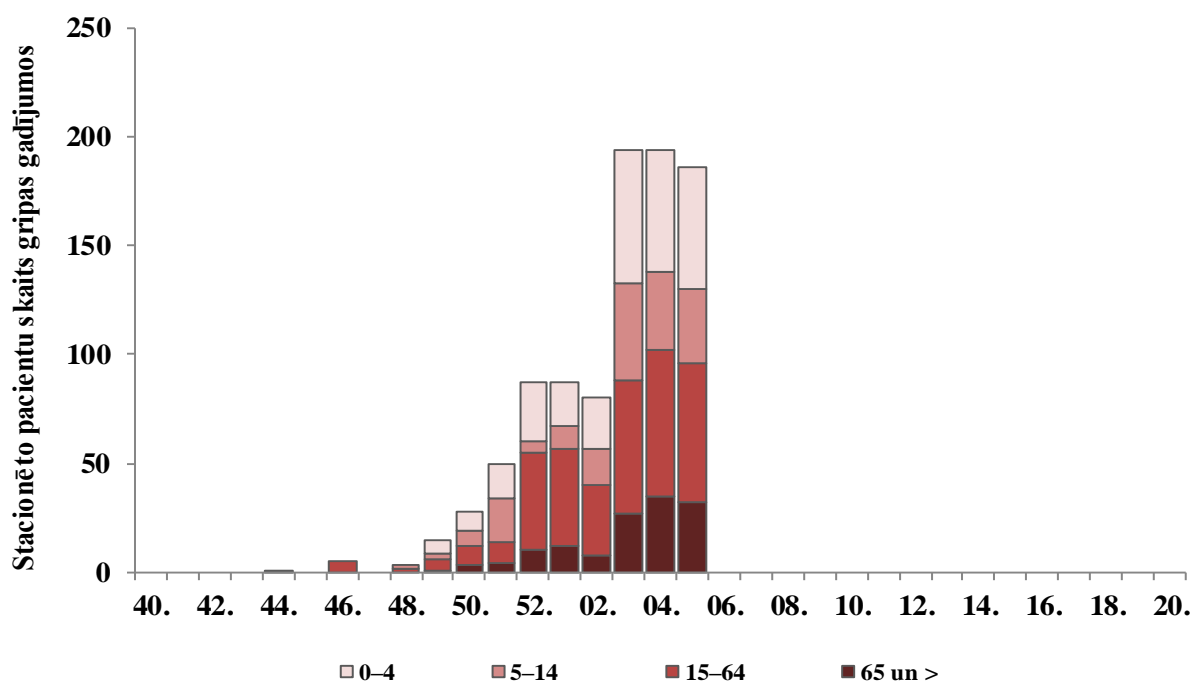
Par stacionētiem pacientiem gripas un gripas izraisītas pneimonijas gadījumos

2019. gada 5. nedēļā no slimnīcām, kas piedalās gripas monitoringā, saņemta informācija par 266 (4. nedēļā – 259) stacionētiem pacientiem ar aizdomām par gripas infekciju: 186 (69,9%) pacienti hospitalizēti ar diagnozi *gripa* un 80 (30,1%) pacienti ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija*. Ar diagnozi *gripa* pacienti bija hospitalizēti visās monitoringā iesaistītajās stacionāras ārstniecības iestādēs, savukārt pacienti ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* bija stacionēti Rīgas, Rēzeknes un Ventspils slimnīcās.

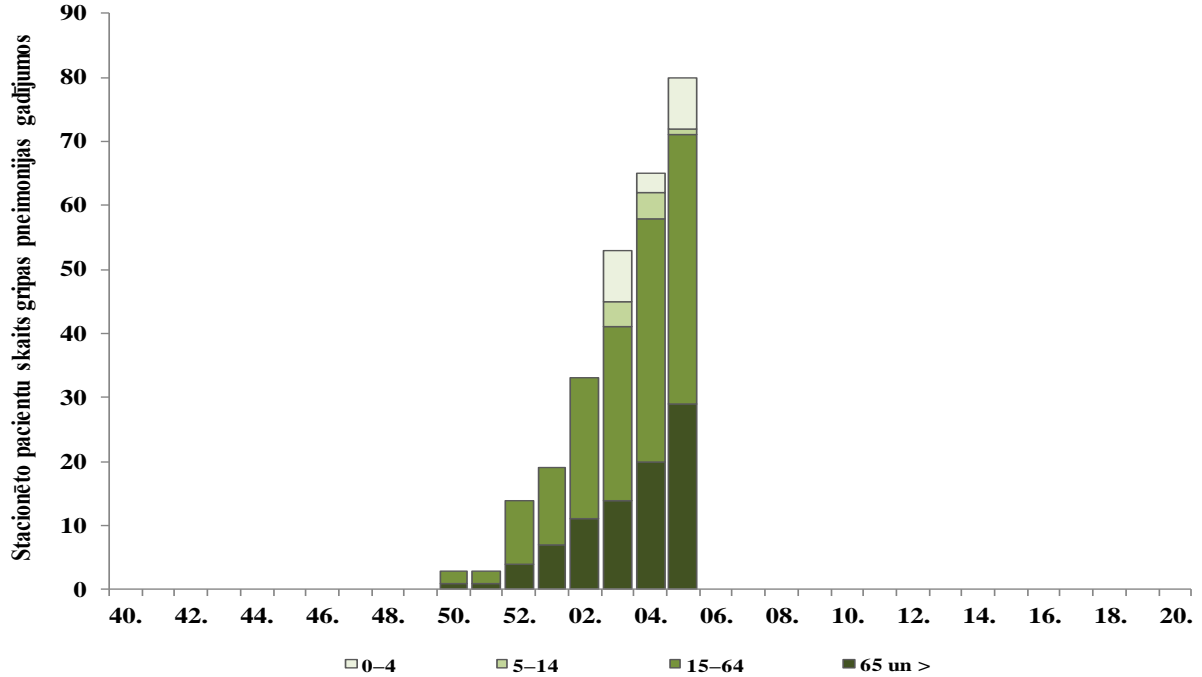

Stacionētie pacienti gripas gadījumos pa nedēļām un pa vecuma grupām

No 186 stacionētiem pacientiem ar diagnozi *gripa* 64 (34,4%) pacienti – 15–64 gadu vecuma grupā, 56 (30,1%) pacienti bija 0–4 gadu vecuma grupā, 34 (18,3%) pacienti – 5–14 gadu vecuma grupā un 32 (17,2%) pacienti – 65 un > gadu vecuma grupā.

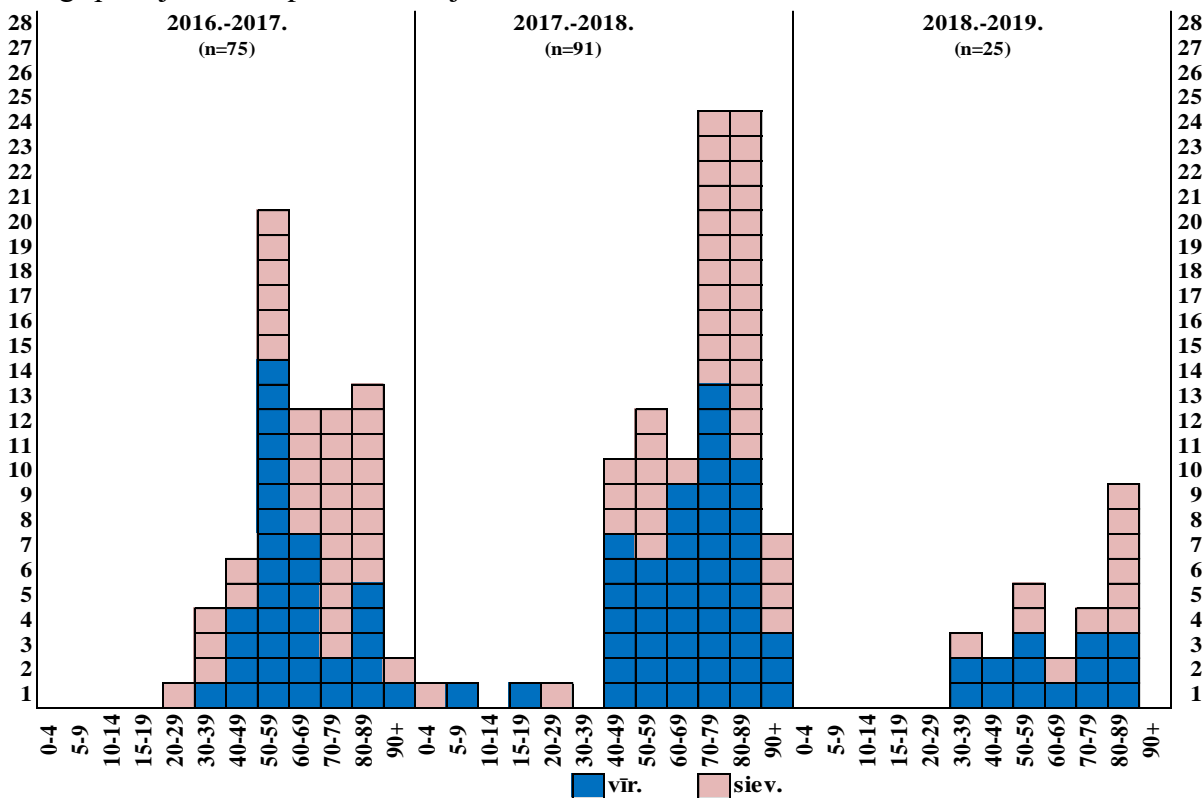

No 80 stacionētiem pacientiem ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* 42 (52,4%) pacienti bija 15–64 gadu vecuma grupā, 29 (36,3%) pacienti – 65 un > gadu vecuma grupā, astoņi (10,0%) pacienti – 0–4 vecuma grupā un viens (1,3%) pacients – 5–14 gadu vecuma grupā.

Par letāliem gadījumiem

Kopš sezonas sākuma līdz 2019. gada 5. nedēļai (ieskaitot) bija saņemti 25 paziņojumi par letālo iznākumu. Gandrīz visiem pacientiem laboratoriski bija apstiprināta *A tipa* gripa, izņemot vienu pacientu, kuram bija noteikta *B tipa* gripa. Vidējais pacientu vecums – 66 gadi (no 31 gada līdz 89 gadiem). Visiem pacientiem bija hroniskās saslimšanas. Pret gripu šajā sezonā pacienti nebija vakcinēti.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums

2019. gada 5. nedēļā (ceturtdien) vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums samazinājies līdz 84,9%. Viszemākais skolu apmeklējums reģistrēts Rēzeknē (63,6%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
01.	Brīvlaiks										
02.	92,6	89,5	95,3	92,8	90,5	96,9	96,7	91,7	90,8	92,7	92,8
03.	92,1	89,7	93,9	92,8	83,4	94,1	96,5	89,4	89,2	90,0	90,8
04.	90,6	91,1	90,1	87,7	71,2	91,8	82,1	84,8	87,8	88,9	87,4
05.	85,0	84,8	84,1	87,7	80,4	91,1	63,6	83,0	87,8	88,1	84,9
Salīdzinājumā ar 4. nedēļu (±)	-5,6	-6,3	-6,0	0,0	9,2	-0,7	-18,5	-1,8	0,0	-0,8	-2,5

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

2019. gada 5. nedēļā (ceturtdien) pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums samazinājies līdz 61,9%. Viszemākais izglītības iestāžu apmeklējums reģistrēts Jūrmalā (53,8%) un Jelgavā (55,9%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto pirmsskolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
01.	67,8	49,2	52,9	64,3	46,6	46,3	81,3	53,8	68,3	54,7	57,3
02.	74,5	84,4	75,1	78,0	78,8	82,4	87,5	76,7	84,2	79,8	78,6
03.	76,6	81,3	70,6	72,0	76,0	78,2	74,6	72,8	86,7	72,9	74,3
04.	68,3	79,7	47,3	62,7	62,0	73,3	63,2	58,2	71,7	67,3	63,3
05.	58,6	83,6	55,9	58,0	53,8	65,9	66,9	61,6	71,7	62,2	61,9
Salīdzinājumā ar 4. nedēļu (±)	-9,7	3,9	8,6	-4,8	-8,2	-7,3	3,7	3,4	0,0	-5,1	-1,4

Respiratoro vīrusu cirkulācija

2019. gada 5. nedēļā SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorijā (NRL) tika izmeklēti 425 (4. nedēļā – 512) personu klīniskie paraugi, no tiem 194 (45,6%) paraugos noteikti *A tipa* gripas vīrusi (4. nedēļā – 206 jeb 40,2%).

Vienā gadījumā asins serumā bija noteiktas antivielas pret *B tipa* gripas vīrusu.

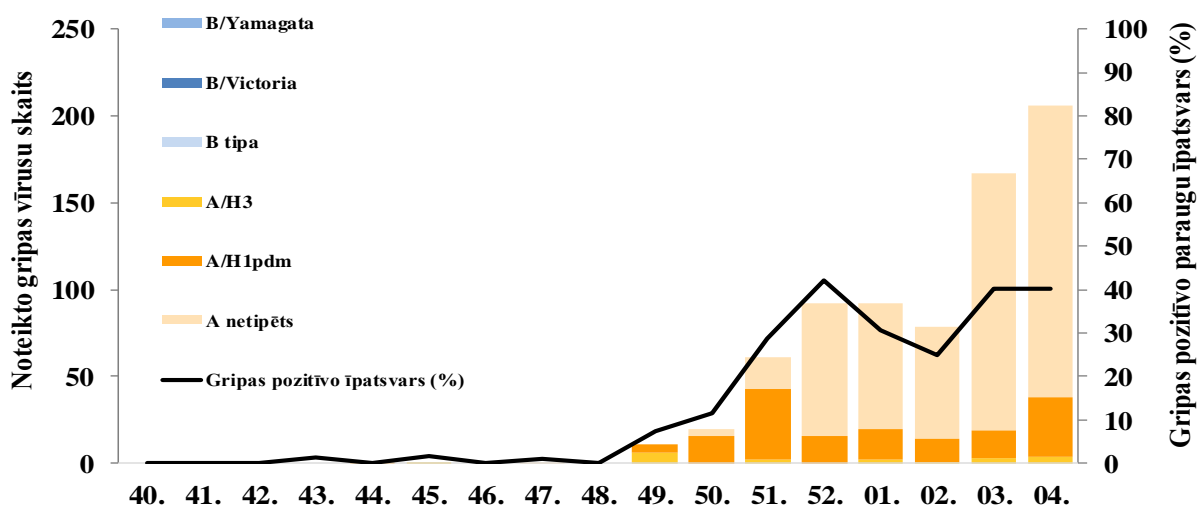
No citiem respiratoriem vīrusiem visvairāk noteikti respiratori sincitiālie vīrusi (16), adenovīrusi (12), kā arī cilvēka metapneimovīrusi (8), bokavīrusi (7), rinovīrusi (6), koronavīrusi (2) un enterovīrusi (2).

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	31									10				5	15	48,4	0,0	0,0
41.	63								1	12		2	1	8	24	38,1	0,0	0,0
42.	43			1			2		1	9		2		4	19	44,2	0,0	0,0
43.	66	1			2		1	2	10	16				5	37	56,1	1,5	3
44.	65						2		11	8	1	7		6	35	53,8	0,0	0
45.	64	1						3	3	10		3	1	4	25	39,1	1,6	4,7
46.	60					1	2		7	12		2	1	2	27	45,0	0,0	0
47.	91	1					2	1	10	11			1	6	32	35,2	1,1	1,1
48.	84				1		3	4	6	11		6	3	4	38	45,2	0,0	4,8
49.	150	11				2	4	13	15	16	3	6	3	6	79	52,7	7,3	8,7
50.	173	20		1		1		14	13	16	2	5	5	5	82	47,4	11,6	8,1
51.	212	61		1				11	16	13	4	9	9	9	133	62,7	28,8	5,2
52.	219	92						8	2	9			1		112	51,1	42,0	3,7
01.	300	92		1		1	2	15	8	9	5	2	5	6	146	48,7	30,7	5
02.	315	79			1	1	1	7	14	3	7	6	8	2	129	41,0	25,1	2,2
03.	417	167						17	8	9	5	4	2	5	217	52,0	40,0	4,1
04.	512	206			1			20	15	12	6	5	7	3	272	53,1	40,2	3,9
05.	425	194						16	12	6	8	7	2	2	245	57,6	45,6	3,8
Kopā	3290	925	0	4	5	6	19	131	152	192	41	66	49	82	1672	50,8	28,1	4,0

2019. gada 5. nedēļā saņemta informācija no VSIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca” (PSKUS) par 80 laboratoriski³ izmeklētiem paraugiem uz gripas vīrusiem, no tiem 17 (21,3%) paraugos noteikti A tipa gripas vīrusi. Kopš 2019. gada 3. nedēļas PSKUS bija noteikti 63 A tipa gripas vīrusi.

Gripas vīrusu tipēšana

Kopš sezonas sākuma SIA RAKUS NRL bija noteikts 731 A tipa gripas vīrusus, no tiem 176 gadījumos bija noteikti gripas vīrusu apakštīpi: 157 (89,2%) A/H1pdm un 19 (10,8%) A/H3.

³ Noteikšana ar polimerāzes ķēdes reakcijas (PCR) metodi

Gripas vīrusu celmu identifikācija

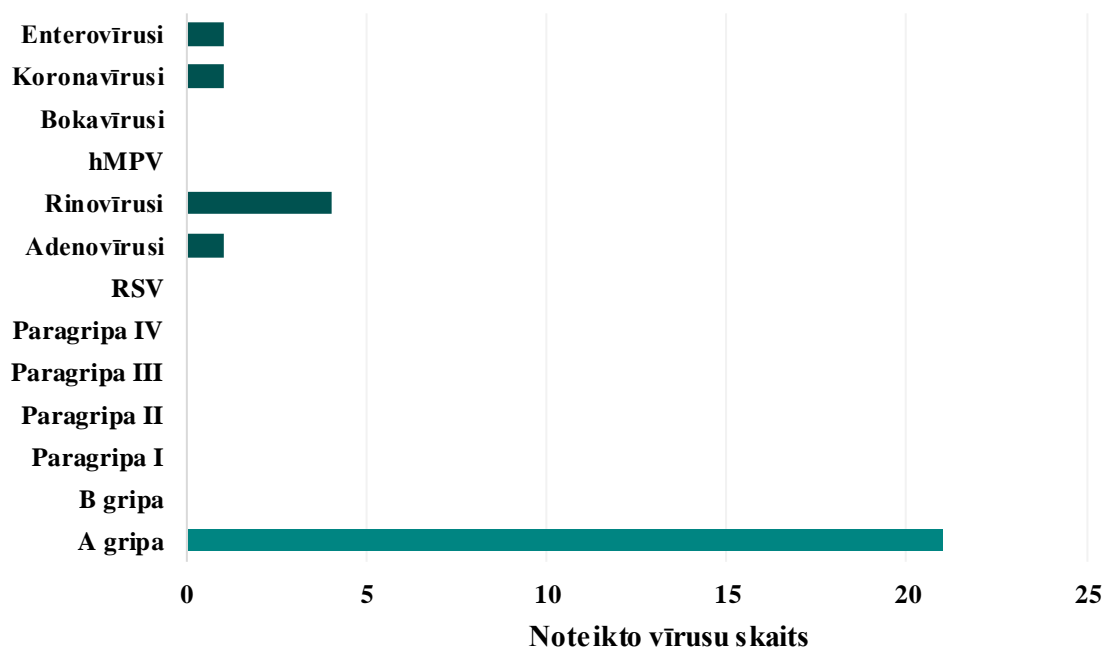
Veicot antigēnisko raksturojumu 53 *A tipa* gripas vīrusiem, 52 *A/H1pdm* raksturoti kā *A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09*-līdzīgs vīruss un viens *A/H3* raksturots kā *A/Singapore/INFIMN-16-0019/2016(H3N2)*-līdzīgs vīruss. Raksturotie gripas vīrusi pēc antigēniskām īpašībām atbilst gripas vīrusiem, kuri tika izmantoti vakcīnas ražošanā 2018.–2019. gada gripas sezonai Ziemeļu puslodē.

Laboratoriskie izmeklējumi gripas monitoringa tīkla ietvaros

No 29 Rīgas pilsētas ģimenes ārstu praksēm, kas piedalās gripas un citu AAEI monitoringā, 11 ģimenes ārsti veic pacientu izmeklēšanu elpceļu infekciju noteikšanai.

2019. gada 5. nedēļā četrās ģimenes ārstu praksēs tika izmeklēti pieci pacienti, no tiem trijos gadījumos apstiprināta *A tipa* gripa un vienā gadījumā apstiprināts rinovīruss.

Kopš 2019. gada 3. nedēļas gripas monitoringa tīklā kopā bija izmeklēti 35 klīniskie paraugi, no tiem 21 (60%) gadījumā noteikti *A tipa* gripas vīrusi, no tiem sešos gadījumos noteikts *A/H1pdm09*. No citiem respiratoriem vīrusiem noteikti rinovīrusi (4), adenovīruss (1), koronavīruss (1) un enterovīruss (1).

Secinājumi par gripas epidemioloģisko situāciju Latvijā

2019. gada 5. nedēļā Latvijā gripas intensitāte turpina palielināties, vidēji reģistrēts 362,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem.

Latvijā reģistrēta plaša gripas izplatība. Gripas klīniskie gadījumi ģimenes ārstu praksēs reģistrēti visās monitoringā iekļautajās administratīvajās teritorijās, izņemot Gulbenes novadu. Septiņās teritorijās gripas intensitāte bija augstāka par 100 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem. Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta Ventspilī.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu palielinājies vērsušos ģimenes ārstu praksēs pacientu skaits arī AAEI un pneimoniju gadījumos. Visaugstākie saslimstības rādītāji ar AAEI, pneimoniju un gripu reģistrēti bērniem 0–4 gadu un 5–14 gadu vecuma grupā.

Par stacionātiem pacientiem ziņoja visas 11 monitoringā iekļautas stacionāras ārstniecības iestādes, tai skaitā Gulbenes novadā. Turpina palielināties stacionēto pacientu skaits un īpatsvars ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija*. 2019. gada 5. nedēļā kopā stacionēti 266 pacienti, no tiem 30% ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija*. Kopš sezonas sākuma ar diagnozi *gripa* bija stacionēti 930 (77,5%) pacienti un ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* – 270 (22,5%) pacienti.

Vispārējās un pirmsskolu izglītības iestāžu apmeklējums turpina samazināties.

SIA RAKUS NRL gripas vīrusu pozitīvo paraugu īpatsvars bija virs 45%. Kopš sezonas sākuma laboratorijā bija noteikti 925 gripas vīrusi, visi *A tipa*. Galvenokārt bija noteikts *A/H1pdm09* apakštips.

Secinājumi par gripas epidemioloģisko situāciju Eiropas reģionā

Gripas aktivitāte Eiropas reģionā turpina pieaugt. Par augstu gripas intensitāti ziņoja sešas Eiropas reģiona valstis – Grieķija, Rumānija, Bosnija un Hercegovina, Bulgārija, Turcija un Malta.

Plaši izplatās *A tipa* gripas vīrusi, no kuriem dominē *A/H1N1pdm* apakštips. Savukārt *B tipa* gripas vīrusi tika noteikti mazāk nekā 2% gadījumu.

Pēdējo nedēļu laikā atsevišķas Eiropas Savienības valstis informē par paaugstinātu mirstību pieaugušo un vecāka gadagājuma cilvēku vidū.

Lielākā daļa līdz šim raksturoto *A/H1N1pdm09* vīrusu pēc antigēniskā raksturojuma ir līdzīgi vakcīnu sastāvā iekļautajiem vīrusiem.

Eiropas slimību kontroles centrs (ECDC) iesaka valstīm turpināt pretgripas vakcinācijas veicināšanu, kā arī uzsvēr pretvīrusu līdzekļu izmantošanas svarīgumu.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla *FluNewsEurope* dati

<http://flunewseurope.org/>

Eiropas reģiona valstīs turpinās gripas aktivitātes pieaugums. Lielākā daļa valstu ziņoja par zemu gripas intensitāti (22 valstis), par vidēju gripas intensitāti ziņoja 16 valstis, savukārt par augstu gripas intensitāti informēja sešas valstis – Grieķija, Rumānija, Bosnija un Hercegovina, Bulgārija, Turcija un Malta.

No 45 valstīm, kuras ziņoja par ģeogrāfisko izplatību, 26 valstis (t.sk. Latvija) informēja par plašu ģeogrāfisko izplatību, deviņas par reģionālo izplatību, piecas par lokālo izplatību un piecas par sporādisko izplatību.

Uzraudzības tīklā noteikto gripas vīrusu raksturošana

Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu palielinājies līdz 51,3%. Tīkla ietvaros galvenokārt bija noteikti *A tipa* gripas vīrusi, no tiem nedaudz biežāk bija noteikts *A/H1N1pdm09* nekā *A/H3N2* apakštips.

Kopš sezonas sākuma (2018. gada 40. nedēļa) gripas uzraudzības tīkla ietvaros biežāk noteikti *A tipa* gripas vīrusi (98,6%), no tiem 57,4% gadījumos bija noteikts *A/H1N1pdm09* un 42,6% gadījumos – *A/H3N2*.

Vīrusa tips un apakštips	2019. gada 4. nedēļa		2018.–2019. gada sezona kopā	
	skaits	% ^a	skaits	% ^a
<i>A tipa</i> gripas vīrusi	1 880	99,0	7 377	98,8
<i>A(H1N1)pdm09</i>	716	58,0	3 013	57,1
<i>A(H3N2)</i>	519	42	2 261	42,9
<i>A netipēts</i>	645	-	2 103	-
<i>B tipa</i> gripas vīrusi	19	1,0	92	1,2
<i>B/Victoria</i> līnija	-	-	3	9,4
<i>B/Yamagata</i> līnija	5	100,0	29	90,6
Nav noteikta līnija	14	-	60	-
Noteikts kopā (Izmeklēts kopā)	1 899 (3 704)	51,3	7 469 (24 534)	30,4

^a *A* un *B tipa* vīrusiem saucējs ir kopējais noteikto gripas vīrusu skaits; *A tipa* gripas vīrusu apakštipiem saucējs ir kopējais tipēto *A tipa* gripas vīrusu skaits; *B tipa* gripas vīrusu celmiem saucējs ir kopējais raksturoto *B tipa* gripas vīrusu skaits

Ārpus gripas uzraudzības tīkla noteikto vīrusu raksturošana

Ārpus uzraudzības tīkla bija noteikts 13 151 gripas vīruss, galvenokārt bija noteikti *A tipa* gripas vīrusi (99,4%).

Kopš sezonas sākuma (2018. gada 40. nedēļa) gripas uzraudzības tīkla ietvaros biežāk noteikti *A tipa* gripas vīrusi (98,7%), no tiem biežāk bija noteikts *A/H1N1pdm09* (67,9%) nekā *A/H3N2* (32,1%).

Vīrusa tips un apakštīps	2019. gada 4. nedēļa		2018.–2019. gada sezona kopā	
	skaits	% ^a	skaits	% ^a
<i>A tipa</i> gripas vīrusi	13 074	99,4	49 314	98,7
<i>A(H1N1)pdm09</i>	2 707	67,5	11 238	67,9
<i>A(H3N2)</i>	1 303	32,5	5 323	32,1
<i>A netipēts</i>	9 064	-	32 753	-
<i>B tipa</i> gripas vīrusi	77	0,6	660	1,3
<i>B/Victoria</i> līnija	1	100,0	9	39,1
<i>B/Yamagata</i> līnija	-	-	14	60,9
Nav noteikta līnija	76	-	637	-
Noteikts kopā (Izmeklēts kopā)	13 151 (36 825)	-	49 974 (336 862)	-

^a *A* un *B tipa* vīrusiem saucējs ir kopējais noteikto gripas vīrusu skaits; *A tipa* gripas vīrusu apakštipiem saucējs ir kopējais tipēto *A tipa* gripas vīrusu skaits; *B tipa* gripas vīrusu celmiem saucējs ir kopējais raksturoto *B tipa* gripas vīrusu skaits

Gripas vīrusu filoģenētiskais raksturojums

Filoģenētiskā grupa	Noteikto vīrusu skaits
<i>A/H1N1pdm09 A/Michigan/45/2015</i> (apakšgrupa 6B.1) ^a	684
<i>A/H3 A/Alsace/1746/2018</i> (apakšgrupa 3C.2a1b)	283
<i>A/H3 A/Switzerland/8060/2017</i> (apakšgrupa 3C.2a2) ^b	31
<i>A/H3 A/Coted'Ivoire/544/2016</i> (apakšgrupa 3C.2a3)	14
<i>A/H3 A/England/538/2018</i> (3C.3a)	62
<i>A/H3 A/Singapore/16-0019-2016</i> (apakšgrupa 3c.2a1)	37
<i>A/H3 A/Hong Kong/4801/2014</i> (apakšgrupa 3c.2a)	1
<i>A/H3</i> pieder pie apakšgrupas, kura nav iekļauta šajā sarakstā	3
<i>A/H3N2</i> nepieder ne pie vienas ģenētiskas grupas	26
<i>B/Vic</i> līnija <i>B/Brisbane/60/2008</i> (1A apakšgrupa)	2
<i>B/Vic</i> līnijas <i>B/Colorado/06/2017</i> (1A apakšgrupa)	2
<i>B/Vic</i> līnijas <i>B/Hong Kong/269/2017</i> (1A apakšgrupa)	3
<i>B/Vic</i> līnijas nepieder ne pie vienas ģenētiskas grupas	1
<i>B/Yamagata</i> līnijas <i>B/Phuket/3073/2013</i> ^c	9
Kopā	1158

^a Vakcīnas komponents Ziemeļu (2018.–2019. gada sezonai) un Dienvidu (2019. gada sezonai) puslodei

^b Vakcīnas komponents Dienvidu puslodei 2019. gada sezonai

^c Četrus komponentu vakcīnas sastāvā Ziemeļu puslodei (2018.–2019. gada sezonai) un Dienvidu (2019. gada sezonai) puslodei

Gripas vīrusu jutība pret antivirāliem medikamentiem

Kopš sezonas sākuma uz jutību pret neiraminidāzes inhibitoriem (oseltamivir un zanamivir) testēti 726 gripas vīrusi (454 – *A/H1N1pdm09*, 260 – *A/H3N2* un 12 – *B tipa* gripas vīrusi). Noteikti septiņi *A/H1N1pdm09*, viens – *H3N2* un trīs *B tipa* gripas vīrusi ar samazināto jutību pret neiraminidāzes inhibitoriem.

Par smagu gripas izraisīto saslimšanu uzraudzību

No 20 valstīm, kuras ziņo par hospitalizētiem pacientiem, kuriem laboratoriski apstiprināta gripa, saņemta informācija par 439 (3. nedēļā – 340) stacionāriem pacientiem intensīvās terapijas nodaļās (ITN) un 481 (3. nedēļā – 227) pacientu citās slimnīcu nodaļās. Salīdzinājumā ar 2019. gada 3. nedēļu gan ITN, gan citās slimnīcu nodaļās bija novērots hospitalizēto pacientu skaita pieaugums. Pārsvarā pacientiem bija noteikta *A tipa* gripa. Kopš sezonas sākuma hospitalizētiem pacientiem biežāk bija noteikts *A/H1N1pdm09*.

Kopējās mirstības uzraudzība EuroMOMO projekta ietvaros

<http://www.euromomo.eu/>

2019. gada 4. nedēļā 23 Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas valstis projekta EuroMOMO (*European Monitoring of Excess Mortality for Public Health Action*), ietvaros sniedza informāciju par kopējās mirstības iknedēļas rādītājiem. Dažas valstis informēja, ka bija pārsniegti kopējās sagaidāmās mirstības rādītāji pieaugušo un gados vecu cilvēku vidū.

Gripas un citu akūto augšējo elpceļu infekciju izplatība pasaulē PVO globālā tīkla informācija 21.01.2019.

https://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Gripas aktivitāte Ziemeļu puslodes mērenā klimata joslas valstīs turpināja pieaugt. Visā pasaulē galvenokārt tika noteikti *A tipa* gripas vīrusi.

- Ziemeļamerikā gripas aktivitāte turpināja pieaugt, pārsvarā bija noteikts *A/H1N1pdm09*.

- Eiropā gripas aktivitāte palielinājusies, reģionā cirkulē gan *A/H1N1pdm09*, gan *A/H3N2*.

- Ziemeļāfrikā par gripas (*A/H3N2*) pozitīvo paraugu skaita pieaugumu turpināja ziņot Ēģipte.

- Rietumāzijā dažās valstīs turpinājās gripas aktivitātes pieaugums, tomēr Arābijas pussalas valstīs bija novērots gripas aktivitātes samazinājums.

- Austrumāzijā gripas aktivitāte turpināja pieaugt, galvenokārt noteikts *A/H1N1pdm09*.

- Dienvidāzijā bija noteikts liels gripas pozitīvo paraugu īpatsvars. Irānā gripas aktivitāte turpināja palielināties, galvenokārt bija noteikts *A/H3N2*.

- Dienvidu puslodes mērenā klimata joslas valstīs gripas aktivitāte samazinājusies līdz starp-sezonu līmenim, izņemot dažus Austrālijas ģeogrāfiskus reģionus.

Nacionālie gripas centri (NIC) un citas nacionālās gripas laboratorijas no 104 valstīm, reģioniem vai teritorijām ziņoja FluNet par laika periodu no 2018. gada 24. decembra līdz 2019. gada 6. janvārim (2019. gada 18. janvāra dati). PVO GISRS laboratorijās izmeklēti vairāk kā 191 778 paraugi, no tiem 39 161 bija pozitīvs uz gripas vīrusiem, no kuriem 38 493 (98,3%) noteikti *A tipa* un 668 (1,7%) *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem 13 313 (79,4%) bija tipēti kā *A/H1N1pdm09* un 3 446 (20,6%) kā *A/H3N2*. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem 73 (61,9%) piederēja *B-Victoria* līnijai un 45 (38,1%) *B-Yamagata* līnijai.

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2018.–2019. gada sezonā Ziemeļu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2018_19_north/en/

Saskaņā ar PVO rekomendācijām 2018.–2019. gada sezonai Ziemeļu puslodē trīs-komponentu gripas vakcīnas sastāvā ir iekļauti šādi gripas vīrusu antigēni:

- *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09*-līdzīgs
- *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)*-līdzīgs*

• ***B/Colorado/06/2017*- līdzīgs (*B-Victoria/2/87* līnija)***

Četru-komponentu gripas vakcīnas sastāvā 2018.–2019. gada sezonai Ziemeļu puslodē papildu trīs minētajiem komponentiem kā ceturtais ir iekļauts *B tipa* gripas vīrusu antigēns no *B/Yamagata* līnijas:

• ***B/Phuket/3073/2013*-līdzīgs (*B/Yamagata/16/88* līnija)**

* 2018.–2019. gada sezonas gripas vakcīnas sastāvā divi komponenti ir atšķirīgi no 2017.–2018. gada sezonas vakcīnas komponentiem;

A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-līdzīgs vīruss tika aizvietots ar *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016(H3N2)*-līdzīgu vīrusu, savukārt

B/Brisbane/60/2008-līdzīgs vīruss tika aizvietots ar *B/Colorado/06/2017*-līdzīgu vīrusu (*B/Victoria/2/87* līnija).

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2019_south/en/

Trīs-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē PVO rekomendē iekļaut šādu vīrusu antigēnus:

- ***A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09*-līdzīgs**
- ***A/Switzerland/8060/2017 (H3N2)*-līdzīgs;**
- ***B/Colorado/06/2017*-līdzīgs (*B/Victoria/2/87* līnija)**

Četru-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē papildu trīs minētajiem kā ceturto komponentu PVO rekomendē iekļaut *B tipa* gripas vīrusu antigēnu:

- ***B/Phuket/3073/2013*-līdzīgs (*B/Yamagata/16/88* līnija)**

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka, piedaloties epidemioloģei Rainai Nikiforovai.

2018.–2019. gada AA EI un gripas monitoringa 2019. gada 5. nedēļā datus sniedza:

- 70 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits bija 108 255 – 5,6% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 39 vispārējās izglītības iestādes
- 36 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorijas (NRL) un VSIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca” laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.